

XIV KONKURS WIEDZY OBYWATELSKIEJ I EKONOMICZNEJ

TEST ETAPU WOJEWÓDZKIEGO, 1 MARCA 2017 R.

ARKUSZ ZADAŃ

1. Sprawdź, czy arkusz z zadaniami zawiera 6 stron.
2. Masz 80 minut na rozwiązanie zadań i przeniesienie odpowiedzi na kartę odpowiedzi. Ocenie podlega tylko karta odpowiedzi.
3. Rozwiąż zadania na podstawie informacji zawartych w materiałach zamieszczonych w tym arkuszu oraz źródłach wskazanych w zakresie wymagań konkursowych. O ile nie jest powiedziane inaczej, podane polecenia dotyczą Polski.
4. W każdym zadaniu zaznacz tylko jedną odpowiedź. Zanim to zrobisz, przeanalizuj wszystkie podane odpowiedzi i zwróć uwagę, aby zaznaczyć najpełniejszą z nich.
5. Odpowiedź na dane zadanie zamknięte zaznacz dokładnie zamalowując kratkę znajdującą się po lewej stronie litery odpowiedzi, np. gdy wybrałeś A:

1. A B C D

Kratka powinna być zamalowana jak najpełniej. Staraj się nie wykraczać poza jej obręb.

Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenia zaznacz kółkiem i zamaluj inną odpowiedź:

1. A B C D

Zwróć uwagę, żeby kółko nie wkraczało w obręb kraterki innego zadania. Błędna odpowiedź możesz poprawić tylko raz (w jednym zadaniu może być tylko jedno kółko). W innym wypadku otrzymasz 0 punktów za zadanie.

Zaznacz jedną prawidłową odpowiedź.

Zadanie 1. (0-1)

W lutym 2017 r. Parlament Europejski zatwierdził umowę o wolnym handlu z Kanadą (CETA). Na mocy tej umowy zostanie zniesiona większość cel nałożonych przez UE i Kanadę na import towarów i usług z państw uczestniczących w umowie. Czym różni się CETA od zasad współpracy gospodarczej pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej?

- A. wspólną polityką celną: w ramach CETA strony umowy znoszą cła pomiędzy sobą, ale nie ustalają wspólnie poziomu cel obowiązujących wobec państw trzecich. To ostatnie jest elementem traktatów Unii Europejskiej
- B. jednolitym rynkiem: w ramach Unii Europejskiej co do zasady nie ma ograniczeń w wwozie/wywozie towarów czy wymianie pracowników pomiędzy krajami członkowskimi, podczas gdy takie ograniczenia mogą wystąpić pomiędzy UE a Kanadą
- C. odpowiedzi A i B są prawidłowe
- D. żadna z odpowiedzi A, B, C nie jest prawidłowa

Zadanie 2. (0-1)

Dokończ zdanie.

W lutym 2017 r. Wielka Brytania...

- A. nie była ani członkiem UE, ani strefy euro.
- B. była zarówno członkiem UE, jak i strefy euro.
- C. była członkiem UE, ale nie była członkiem strefy euro.
- D. nie była członkiem UE, ale wprowadziła euro jako walutę państwową.

Zadanie 3. (0-1)

Jakiego rodzaju warunki musiała spełnić Polska, aby móc zostać członkiem Unii Europejskiej?

- A. wyłącznie o charakterze gospodarczym
- B. wyłącznie dotyczące ustroju politycznego
- C. zarówno o charakterze gospodarczym, jak i prawnopolitycznym

Zadanie 4. (0-1)

Wskaż organ Unii Europejskiej, którego zadaniem jest gwarantowanie przestrzegania traktatów stanowiących podstawę funkcjonowania Unii, w tym zapewnienie poszanowania przez państwa członkowskie praw obywateli Unii oraz rozstrzyganie konfliktów pomiędzy państwami członkowskimi a organami unijnymi.

- A. Komitet Ekonomiczno-Społeczny
B. Europejski Trybunał Praw Człowieka
C. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich
D. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Zadanie 5. (0-1)

Która instytucja unijna uchwała akty prawne, razem z Parlamentem Europejskim, w zwykłej procedurze ustawodawczej (tzw. procedurze współdecyzji)?

- A. Rada Europejska
B. Komisja Europejska
C. Rada Unii Europejskiej

Zadanie 6. (0-1)

Wskaż obecnego przewodniczącego (wg stanu na luty 2017) tej unijnej instytucji, która odpowiadała za sfinalizowanie negocjacji dotyczących umowy o wolnym handlu z Kanadą (CETA).

- A. Malta
B. Donald Tusk
C. Antonio Tajani
D. Jean-Claude Juncker

Zadanie 7. (0-1)

Jaka część państw Unii Europejskiej należy do strefy euro?

- A. około 1/3
B. około 1/2
C. około 2/3

Zadanie 8. (0-1)

Jaka jest typowa struktura budżetu Unii Europejskiej?

- A. budżet notuje istotne deficyty
B. jest to budżet zrównoważony
C. budżet notuje istotne nadwyżki

Zadanie 9. (0-1)

Wybory do którego organu mają charakter wyborów powszechnych, bezpośrednich, odbywających się w głosowaniu tajnym i zgodnie z ordynacją większościową?

- A. Sejmu
B. Senatu
C. Rady Europejskiej
D. Parlamentu Europejskiego

Zadanie 10. (0-1)

Oceń, czy poniższe zdanie jest prawdziwe.

Plan inwestycyjny dla Europy (tzw. plan Junckera) jest oparty zarówno na prowadzeniu inwestycji, jak i na wdrażaniu reform mających ułatwić realizowanie prywatnych przedsięwzięć gospodarczych.

- A. prawda
B. fałsz

Zapoznaj się z poniższymi zdjęciami, a następnie rozwiąż zadania 11-12.

A

B

C

D

Źródło (w kolejności przypadkowej): [Wikimedia](#), [Alternative RLP](#), Parlament Europejski (1), (2) z dn. 15.02.2017 r.

Zadanie 11. (0-1)

Która z powyższych osób jest kandydatem/kandydatką na urząd prezydenta Francji?

- A. B. C. D.

Zadanie 12. (0-1)

Która z powyższych osób jest liderem/liderką ruchu o orientacji lewicowej?

- A. B. C. D.

Zadanie 13. (0-1)

Jedną z miar istotności ruchów politycznych jest ich medialna siła przebiecia, tj. np. częstotliwość obecności w mediach, zdolność do wywoływania debaty publicznej i bycie wskazywanym jako punkt odniesienia w przekazach medialnych. Opierając się na artykule „Kto, gdzie i jak rozsądza wspólną Europę” wskaż dominującą orientację polityczną ruchów skrajnych w Europie.

A. lewicowa

B. prawicowa

Zadanie 14. (0-1)

Wskaż ruch, do którego postulatów należy m.in. likwidacja strefy euro i zaprzestanie wspierania tzw. państw południa Europy. Ruch ten ma silny charakter antyimigrancki.

A. Ruch 5 Gwiazd

B. Front Narodowy

C. Alternatywa dla Niemiec

D. Partia Niepodległości Zjednoczonego Królestwa (UKIP)

Zadanie 15. (0-1)

Przeciwko jakiej mniejszości skierowane były prześladowania realizowane przez birmańską armię na przełomie 2016 i 2017 r., o których była mowa w audycji „Raport o stanie świata” 07.01.2017 r.?

A. albinoskiej

B. buddyjskiej

C. kurdyjskiej

D. muzułmańskiej

Zadanie 16. (0-1)

W jakim rejonie świata leży Birma (Mjanma)?

A. Bliski Wschód

C. Afryka Subsaharyjska

B. Ameryka Południowa

D. Azja Południowo-Wschodnia

Zapoznaj się z poniższym tekstem, a następnie rozwiąż zadania 17-18.

Wycinka drzew na własnej działce już bez zezwolenia. Jan Szyszko zliberalizował ustawę o ochronie przyrody

Radykalne obniżenie opłat za wycięcie drzew, a w przypadku prywatnych posesji całkowite zwolnienie z obowiązku wystąpienia o zgodę na wycinkę - zakłada nowelizowana ustawa o ochronie przyrody. Już od 1 stycznia nie trzeba będzie nikogo prosić o zgodę na ścięcie drzewa na prywatnej posesji.

Do nowelizacji ustawy doszło w zeszły piątek. Było to to samo kontrowersyjne posiedzenie w Sali Kolumnowej, podczas którego przyjęto między innymi przyszłoroczny budżet.

- Zaproponowane zmiany zakładają, że osoby fizyczne nie będą musiały występować o zgodę na wycięcie drzewa na prywatnej działce, a co za tym idzie, nie będzie również potężnych kar za brak zezwolenia - podkreśla minister środowiska Jan Szyszko w komunikacie Ministerstwa Środowiska z 20 grudnia.

- Te zmiany to danie wolności wyboru ludziom - ocenia minister. - To niewątpliwie realizowanie postulatów społeczeństwa. To także wywiązywanie się z programu Prawa i Sprawiedliwości - podkreśla.

[...] Według danych resortu aż 95 proc. decyzji w sprawie pozwolenia na wycinkę było pozytywnych. - Wiele samorządów przyjęło tę informację z zadowoleniem. Niezaprzeczalnym jest również fakt, że gminy chcą dbać o zieleni i to robią, ponieważ świadczy to także o ich atrakcyjności - ocenia prof. Jan Szyszko.

Minister zapewnia jednocześnie, że "obawy o masowe usuwanie drzew są nieuzasadnione". Jak przekonuje, wynika to z faktu, że "regulacja dotyczy możliwości wycięcia drzewa przez osobę fizyczną na prywatnej nieruchomości".

Minister Szyszko odniósł się w ten sposób do wypowiedzi przedstawicieli Greenpeace Polska, którzy alarmują, że nowelizacja ustawy "otwiera nowy rozdział w historii rzezi polskich drzew", a "lasy pójdą pod topór bez kontroli regionalnych dyrekcji ochrony środowiska".

Źródło: Money.pl z dn. 15.02.2016 r.

Zadanie 17. (0-1)

Które zjawisko, zgodnie z intencją ministra środowiska, ma zostać ograniczone dzięki liberalizacji przepisów dotyczących ścinania drzew?

A. korupcja

B. populizm

C. biurokracja

D. partiokracja

Zadanie 18. (0-1)

Czy przykłady wycinek drzew mające miejsce na początku 2017 r. potwierdziły zasadność obaw zgłaszanych przez Greenpeace Polska?

A. tak

B. nie

Zapoznaj się z poniższymi danymi, a następnie rozwiąż zadania 19-27.

Cztery osoby – Ania, Basia, Celina i Danusia – chcą sprzedać za pomocą serwisu Allegro książkę „Szachinszach” Ryszarda Kapuścińskiego. Sprzedające ustawiły w serwisie następujące ceny minimalne:

Sprzedający	Ania	Basia	Celina	Danusia
Cena minimalna (w zł)	10	12	14	16

Sześć osób – Ignacy, Janek, Kamil, Ludwik, Michał i Norbert – szuka na Allegro książki „Szachinszach” (każdy z nich chce kupić 1 egz.). Chcą wziąć udział w aukcjach rozpoczętych przez ww. dziewczyny. Kupujący mają następujące ceny maksymalne:

Kupujący	Ignacy	Janek	Kamil	Ludwik	Michał	Norbert	Olek
Cena maksymalna (w zł)	9	11	13	14	15	17	19

Opis działania licytacji w Allegro znajdziesz poniżej.

Nie musisz cały czas śledzić przebiegu licytacji. W polu *Twoja oferta* wpisz maksymalną kwotę, jaką jesteś gotowy zapłacić i kliknij *Licytuj*. Na następnej stronie potwierdź swoją ofertę klikając ponownie *Licytuj*. Jeśli pojawią się inni licytanci, system będzie automatycznie licytował za Ciebie (o kwoty postąpienia potrzebne do ich przebicia) do momentu osiągnięcia ustalonej przez Ciebie kwoty maksymalnej.

Wysokość kwoty postąpienia może ulec zmianie, jeśli:

- W licytacji ustalona została cena minimalna. Wówczas, jeśli kwota, którą wpiszesz do okna licytacji, jest **równa bądź wyższa** od ceny minimalnej, **system automatycznie podniesie Twoją ofertę do poziomu ceny minimalnej**.

[Cena minimalna, która występuje w niektórych transakcjach, to najniższa kwota, za jaką sprzedający zgadza się sprzedać wystawiony przedmiot. Wysokość ceny minimalnej jest ukryta do momentu jej przekroczenia przez kupujących.]

Przykład: Aktualna cena w trwającej licytacji wynosi 5 zł, Twoja maksymalna oferta to 15 zł, a cena minimalna, którą ustawił sprzedający to 8 zł. W takiej sytuacji system automatycznie ustali Twoją ofertę na 8 zł, a informacja „Cena minimalna nie została osiągnięta” zniknie ze strony przedmiotu.

- Twoja oferta **przebieje maksymalną kwotę** podaną przez innego użytkownika. W takiej sytuacji wysokość ostatniej oferty tego licytującego podniesie się do zaoferowanej przez niego kwoty maksymalnej.

Przykład: Aktualna cena w trwającej licytacji wynosi 4,75 zł, Twoja maksymalna oferta to 15 zł, ale maksymalna cena, którą ustawił w licytacji inny kupujący to 8 zł. W takiej sytuacji system automatycznie podniesie Twoją ofertę do 8,50 zł.

Jeśli po zakończeniu licytacji okaże się, że najwyższą kwotę zaoferowały dwie lub więcej osób, licytację wygrywa ta, która zaliczyła najwcześniej.

Źródło: <https://faq.allegro.pl/artykul/27693/jak-dziala-licytacja-w-allegro>, <http://faq.allegro.pl/artykul/27703/czym-jest-cena-minimalna> z dn. 05.02.2017.

Przyjmij wysokość minimalnego postąpienia, czyli przebicia, na poziomie 1 zł. Rozwiązując zadania będziesz analizował 3 warianty w jakich książki mogą zostać wystawione na sprzedaż:

- wariant 1.:** Ania wystawi książkę w poniedziałek, następnie Basia we wtorek, następnie Celina w środę, a na końcu Danusia w czwartek. Licytacje będą jednodniowe, a kupujący będą składali oferty alfabetycznie wg imion (od I do O).
- wariant 2.:** Danusia wystawi książkę w poniedziałek, następnie Celina we wtorek, następnie Basia w środę, a na końcu Ania w czwartek. Licytacje będą jednodniowe, a kupujący będą składali oferty alfabetycznie wg imion (od O do I).
- wariant 3.:** zgłosisz się do sprzedających i zaproponujesz im, że ustalisz jedną, rynkową cenę sprzedaży (cenę równowagi rynkowej) po której nastąpią transakcje (cena ta zostanie wskazana przez wszystkie sprzedające jako cena „Kup teraz”)

Zadanie 19. (0-1)

Jakim rodzajem dóbr są nowe i używane książki?

A. dobra substytucyjne

B. dobra komplementarne

Zadanie 20. (0-1)

Który chłopiec kupi książkę od Celiny w wariantcie 1.?

A. Ludwik

B. Michał

C. Norbert

D. Olek

Zadanie 21. (0-1)

Ile wyniesie cena „Kup teraz” w wariantcie 3.?

A. 13

B. 14

C. 15

D. 16

Zadanie 22. (0-1)

Wskaż zdanie prawdziwe.

- A. Warianty 1. i 2. nie różnią się pod względem liczby sprzedanych książek i łącznej nadwyżki społecznej (nadwyżki konsumenta i producenta).
- B. Najwyższa nadwyżka społeczna (nadwyżka konsumenta i producenta) oraz największa liczba sprzedanych książek zostaną osiągnięte w wariantcie 3.
- C. Tylko w wariantcie 2. zostaną sprzedane wszystkie 4 książki i jednocześnie zostanie osiągnięta najniższa łączna nadwyżka społeczna (nadwyżka konsumenta i producenta).
- D. We wszystkich wariantach łączna nadwyżka społeczna (nadwyżka konsumenta i producenta) jest taka sama, jednak tylko w wariantcie 2. zostaną sprzedane wszystkie 4 książki.

Zadanie 23. (0-1)

Przy identycznych krzywych popytu, która z form rynku generuje najniższą nadwyżkę konsumenta?

- A. monopol
- B. oligopol
- C. konkurencja doskonała
- D. konkurencja monopolistyczna

Zadanie 24. (0-1)

„Dobrobyt” jest definiowany np. jako warunki materialne zapewniające wysoki poziom życia. W ekonomii istnieje więcej niż jedna miara dobrobytu. Podczas przygotowań do konkursu poznałeś m.in. dwie takie miary: PKB i nadwyżkę społeczną. Oceń, jaki wpływ na dobrobyt ma kupno-sprzedaż używanych książek, o których mowa w materiale powyżej.

- A. Dobrobyt mierzony zarówno przez PKB jak i nadwyżkę społeczną wzrasta.
- B. Dobrobyt mierzony zarówno przez PKB jak i nadwyżkę społeczną nie zmienia się.
- C. Dobrobyt mierzony przez PKB nie zmienia się, a ten mierzony przez nadwyżkę społeczną rośnie.
- D. Dobrobyt mierzony przez PKB wzrasta, a ten mierzony przez nadwyżkę społeczną nie zmienia się.

Zadanie 25. (0-1)

Tydzień po zakupie książki Michał rozmyślił się. Czy przysługuje mu prawo do odstąpienia od umowy?

- A. tak
- B. nie

Zadanie 26. (0-1)

Jaki rodzaj strategii cenowej zastosowano w wariantach 1 i 2?

- A. stała
- B. dynamiczna

Zadanie 27. (0-1)

Opierając się na definicji z kursu „How to build a start-up?”, odpowiedz na pytanie: przykładem charakterystycznym dla jakiego rodzaju rynku są aukcje Allegro oraz wyszukiwarka Google?

- A. jednostronny: aukcje Allegro, wyszukiwarka Google
- B. jednostronny: aukcje Allegro; wielostronny: wyszukiwarka Google
- C. jednostronny: wyszukiwarka Google; wielostronny: aukcje Allegro
- D. wielostronny: wyszukiwarka Google, aukcje Allegro

Zadanie 28. (0-1)

Podczas tworzenia szablonu modelu biznesowego należy m.in. zidentyfikować rodzaj rynku na którym będzie prowadzona działalność (czy jest istniejący, odnowiony, nowy czy skopiowany). W której części szablonu modelu biznesowego należy sformułować hipotezy dotyczące rodzaju rynku?

- A. grupa docelowa
- B. kanały dystrybucji
- C. propozycja wartości
- D. strumienie przychodów

Zadanie 29. (0-1)

Platformy wideo na życzenie (np. Netflix, HBO GO), platformy muzyczne umożliwiające odtwarzanie każdego utworu bez możliwości pobrania go (np. Spotify) czy gazety stosujące system "paywall" dla swoich serwisów internetowych (np. Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita) wymagają od użytkownika wnoszenia cyklicznych opłat w zamian za co udostępniają możliwość korzystania z zasobów serwisu. Jaki model przychodów stosują te serwisy?

- A. abonament
- B. wypożyczenie
- C. licencjonowanie
- D. opłata za użytkowanie

Zadanie 30. (0-1)

Podczas ferii zimowych w 2017 r. niepełnoletnia Monika chciała pracować jako osoba rozdająca ulotki. Jedna z firm działających w tym sektorze zaproponowała Monice pracę na umowę zlecenie. Wynagrodzenie Moniki miało wynieść 10 zł/h brutto, a Monika miała pracować łącznie przez 80 godzin (tj. przez liczbę godzin odpowiadającą pracy na pół etatu w ciągu miesiąca). Czy wynagrodzenie Moniki jest zgodne z obowiązującymi przepisami?

- A. tak
- B. nie, ponieważ stawka godzinowa zaproponowana Monice jest niższa niż 13 zł/h brutto
- C. nie, ponieważ wynagrodzenie Moniki jest niższe niż pensja minimalna; pensja minimalna wynosi 2.000 zł brutto miesięcznie (na pełen etat), w związku z czym Monika powinna zarobić co najmniej 1.000 zł brutto

Zadanie 31. (0-1)

Opodatkowaniu jakim podatkiem podlega dochód wypracowany przez Monikę, o której mowa w zadaniu 30., w wyniku podjętej pracy?

- A. CIT
- B. PIT
- C. VAT
- D. żadnym, ponieważ Monika jest osobą niepełnoletnią

Zadanie 32. (0-1)

Przyjmij, że w 2017 r. Monika, o której mowa w zadaniu 30., nie uzyska innego dochodu niż ten wypracowany w wyniku rozdawania ulotek podczas ferii. Czy, biorąc pod uwagę stawki i progi podatkowe obowiązujące w 2017 r., Monika faktycznie zapłaci podatek od uzyskanego dochodu?

- A. tak
- B. nie, ponieważ dochód Moniki jest niższy od kwoty wolnej od podatku
- C. nie, ponieważ dochód Moniki nie podlega opodatkowaniu żadnym podatkiem

Zadanie 33. (0-1)

Elementem jakiej gałęzi prawa jest umowa-zlecenie?

- A. prawo karne
- B. prawo pracy
- C. prawo cywilne
- D. prawo administracyjne

Zadanie 34. (0-1)

Oprocentowanie 3-miesięcznej lokaty założonej w lutym 2017 r. w banku Pekao SA wynosi 1,20% w skali roku. Założyłeś tę lokatę i umieściłeś na niej 1.000 zł. Jaką kwotę wypłacisz z konta lokaty po jej zakończeniu?

- A. 3 zł
- B. 12 zł
- C. 1.003 zł
- D. 1.012 zł

Zadanie 35. (0-1)

Oceń, czy poniższe zdanie jest prawdziwe.

Przedsiębiorstwo społeczne nie może generować zysku.

- A. prawda
- B. fałsz

Zadanie 36. (0-1)

Oceń, czy poniższe zdanie jest prawdziwe.

Przedsiębiorstwo społeczne może zatrudniać pracowników, a nie tylko opierać się na wolontariuszach.

- A. prawda
- B. fałsz

Zadanie 37. (0-1)

Oceń, czy poniższe zdanie jest prawdziwe.

Wszystkie przedsiębiorstwa społeczne korzystają ze wsparcia finansowanego ze środków publicznych (samorządowych, rządowych, europejskich) lub wykonują prace zlecone przez organy publiczne (np. gminę, NFZ).

- A. prawda
- B. fałsz

Zadanie 38. (0-1)

Co jest celem inicjatywy Flandria z Inowrocławia?

- A. dostarczanie usług publicznych
- B. dostarczanie usług o charakterze wzajemnym
- C. przeciwdziałanie wykluczeniu na rynku pracy

Zadanie 39. (0-1)

Uszereguj podmioty ekonomii społecznej od najliczniej do najmniej licznie występujących w Polsce.

- A. fundacje i stowarzyszenia, centra integracji społecznej, spółdzielnie, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych
- B. fundacje i stowarzyszenia, spółdzielnie, centra integracji społecznej, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych
- C. spółdzielnie, fundacje i stowarzyszenia, centra integracji społecznej, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych
- D. spółdzielnie, fundacje i stowarzyszenia, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, centra integracji społecznej

Zadanie 40. (0-1)

Która z konstytucyjnych zasad ustrojowych gwarantuje w sposób najbardziej bezpośredni, możliwość działania oddolnych organizacji ekonomii społecznej?

- A. zasada samorządności
- B. zasada praworządności
- C. zasada trójpodziału władzy
- D. zasada społeczeństwa obywatelskiego

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
1.	C	wskazywanie różnic;	etapy integracji (integracja sektorowa, np. EWWiS, vs integracja powszechna, np. UE, metoda podejmowanie decyzji narodowa, np. Rada UE, vs wspólnotowa, np. PE, stopniowe przekazywanie kompetencji: unia celna – wspólny rynek – unia gospodarcza i walutowa);	Europa w 12 lekcjach, s. 20;	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, Unia Europejska obejmuje unię celną oraz jednolity rynek. Tymczasem CETA, zgodnie z opisem wskazanym w poleceniu, obejmuje jedynie zniesienie cel na większość towarów.
2.	C	opisywanie	Brexit;	KOSS cz. 2., s. 58;	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła (mapa), Wielka Brytania jest członkiem UE i nie jest członkiem strefy euro.
3.	C	uogólnianie;	warunki członkostwa;	Europa w 12 lekcjach, s. 9;	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, Polska musiała spełnić 3 kryteria kopenhaskie, tj. "posiadać: 1) stabilne instytucje gwarantujące demokrację, poszanowanie zasad państwa prawa i praw człowieka oraz poszanowanie i ochronę praw mniejszości; 2) trwałą gospodarkę rynkową, jak również zdolność do sprostania presji konkurencji oraz siłom rynkowym wewnątrz Unii; 3) zdolność do sprostania wymogom członkostwa, w tym gotowość do realizacji celów Unii. Muszą również posiadać administrację publiczną, która będzie w stanie stosować prawo UE i zarządzać nim w praktyce." Kryterium 1 ma charakter polityczny, kryterium 2 - ekonomiczny.
4.	D	nazywanie;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania;	Europa w 12 lekcjach, s. 15;	Odpowiedź D jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Trybunał Sprawiedliwości dba o to, by prawo UE było przestrzegane, a traktaty były właściwie interpretowane i stosowane."
5.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania;	Europa w 12 lekcjach, s. 13;	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Parlament uczestniczy w pracach legislacyjnych UE na dwa sposoby. 1. W drodze tzw. procedury współdecyzji, będącej zwykłą procedurą ustawodawczą, Parlament w równym stopniu co Rada odpowiada za proces legislacyjny we wszystkich obszarach polityki, w których decyzje w Radzie podejmuje się „kwalifikowaną większością” głosów. Od czasu wejścia w życie traktatu lizbońskiego obszary te stanowią około 95% prawodawstwa UE."
6.	D	odtworzenie posiadanych informacji;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania;	Przekazy medialne;	Odpowiedź D jest poprawna, ponieważ CETA dotyczy obszaru handlu, dotyczy kompetencji wyłącznej Unii Europejskiej. W przypadku kompetencji wyłącznych Unia jest reprezentowana przez Komisję Europejską. Jej przewodniczącym jest Jean-Claude Juncker.
7.	C	porządkowanie	Unia Gospodarcza i Walutowa: geneza, etapy budowy, kryteria członkostwa (bez wartości liczbowych), członkowie;	KOSS cz. 2., s. 58;	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ do strefy euro należy 19 spośród 28 państw Unii.
8.	B	wnioskowanie	perspektywa finansowa i budżet: wpływy, wydatki;	Europa w 12 lekcjach, s. 19;	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Budżet [UE] ten jest finansowany z tzw. „zasobów własnych” UE. Zasoby te pochodzą przede wszystkim z następujących źródeł: • cel na produkty importowane do UE, łącznie z opłatami za produkty rolne; • ułamek podatku od wartości dodanej (VAT) nakładanego na towary i usługi na terenie UE; • składek uiszczanych przez państwa członkowskie, odzwierciedlających poziom zamożności poszczególnych krajów."

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
9.	B	wskazywanie cech;	organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowej (zadania, kompetencje, skład i cechy członków, zasady wyboru, sposoby działania i przypadki zakończenia sprawowania funkcji);	KOSS cz. 2., s. 27;	Odpowiedź A jest błędna, ponieważ wybory do Sejmu odbywają się zgodnie z ordynacją proporcjonalną. Odpowiedź C jest błędna, ponieważ nie ma wyborów do Rady Europejskiej. Odpowiedź D jest błędna, ponieważ wybory do Parlamentu Europejskiego odbywają się zgodnie z ordynacją proporcjonalną.
10.	A	opisywanie	plan inwestycyjny dla Europy;	Plan inwestycyjny dla Europy, Komisja Europejska;	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "W planie przewidziano trzy rodzaje działań, które mają pomóc w realizacji tych celów: 1) pozyskanie w ciągu trzech lat dodatkowych środków na inwestycje na kwotę co najmniej 315 mld euro; 2) wspieranie inwestycji w gospodarkę realną; 3) stworzenie warunków sprzyjających inwestycjom." Obecność celów 1 i 3 potwierdza charakter planu wskazany w zdaniu podlegającym ocenie.
11.	B	odtworzenie posiadanych informacji	ruchy skrajne (UKIP, Front Narodowy, Podemos, Partia Wolności, Duńska Partia Ludowa, Szwedzcy Demokraci, Partia Finów, Alternatywa dla Niemiec, Wolnościowa Partia Austrii, Flamandzki Interes, Partia Ludowa Nasza Słowacja, Ruch 5 Gwiazd, Jobbik, Syriza, Złoty Świt) – kraje działania, liderzy, kontrowersyjne postulaty, orientacja polityczna, wysokość poparcia;	Gazeta Wyborcza, Kto, gdzie i jak rozsądza wspólną Europę; przekazy medialne;	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ osoba wskazana na zdjęciu do Marine Le Pen.
12.	C	odtworzenie posiadanych informacji	ruchy skrajne (UKIP, Front Narodowy, Podemos, Partia Wolności, Duńska Partia Ludowa, Szwedzcy Demokraci, Partia Finów, Alternatywa dla Niemiec, Wolnościowa Partia Austrii, Flamandzki Interes, Partia Ludowa Nasza Słowacja, Ruch 5 Gwiazd, Jobbik, Syriza, Złoty Świt) – kraje działania, liderzy, kontrowersyjne postulaty, orientacja polityczna, wysokość poparcia;	Gazeta Wyborcza, Kto, gdzie i jak rozsądza wspólną Europę	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ osoba wskazana na zdjęciu to Alexis Tsipras, lider SYRIZY.
13.	B	uogólnianie	ruchy skrajne (UKIP, Front Narodowy, Podemos, Partia Wolności, Duńska Partia Ludowa, Szwedzcy Demokraci, Partia Finów, Alternatywa dla Niemiec, Wolnościowa Partia Austrii, Flamandzki Interes, Partia Ludowa Nasza Słowacja, Ruch 5 Gwiazd, Jobbik, Syriza, Złoty Świt) – kraje działania, liderzy, kontrowersyjne postulaty, orientacja polityczna, wysokość poparcia;	Gazeta Wyborcza, Kto, gdzie i jak rozsądza wspólną Europę	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ w analizowanym materiale wskazano na 4 ruchy lewicowe i 11 prawicowych.
14.	C	nazywanie;	ruchy skrajne (UKIP, Front Narodowy, Podemos, Partia Wolności, Duńska Partia Ludowa, Szwedzcy Demokraci, Partia Finów, Alternatywa dla Niemiec, Wolnościowa Partia Austrii, Flamandzki Interes, Partia Ludowa Nasza Słowacja, Ruch 5 Gwiazd, Jobbik, Syriza, Złoty Świt) – kraje działania, liderzy, kontrowersyjne postulaty, orientacja polityczna, wysokość poparcia;	Gazeta Wyborcza, Kto, gdzie i jak rozsądza wspólną Europę	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "AfD powstała w 2012 r. jako partia sprzeciwu, domagająca się rozwiązania strefy euro i pozostawienia bankrutującej południowej Europy jej własnemu losowi. Gdy grecki dramat zniknął z mediów i przestał budzić tak duże emocje w niemieckim społeczeństwie, AfD przerzuciła się na temat uchodźców. Działacze partii domagają się wprowadzenia zakazu budowy minaretów w Niemczech, zakazu noszenia burek, zakazu szerzenia "islamskiej propagandy". Twierdzą, że islam jest sprzeczny z niemiecką konstytucją."
15.	D	odtworzenie posiadanych informacji	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 października 2016 r.;	Raport o stanie świata z dn. 07.01.2017	Odpowiedź D jest poprawna, ponieważ zostało to wskazane we fragmencie audycji trwającym od ok. 37 minuty.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
16.	D	nazywanie;	mapa polityczna świata;	atlas;	Odpowiedź D jest poprawna, ponieważ Birma leży w Azji, na obszarze pomiędzy Chinami a Indiami.
17.	C	nazywanie;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 października 2016 r.;	materiał źródłowy;	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ opisany problem dotyczył konieczności występowania o zgodę na wycinkę. Takie działanie jest elementem biurokratycznym, tj. przykładem władzy realizowanej przez urzędników.
18.	A	interpreto- wanie	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 października 2016 r.;	materiał źródłowy; przekazy medialne;	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ media wskazywały na przykłady wycinki drzew w miejscach reprezentacyjnych czy też istotny wzrost liczby zleceń dla drwali.
19.	A	uogólnianie	dobra substytucyjne i komplementarne;	Khan Academy, seria Krzywa popytu	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ wraz ze spadkiem cen książek nowych, popyt na książki używane spadnie - część kupujących zdecyduje się na zakup nowych, tańszych książek.
20.	A, B	wnioskowanie	równowaga rynkowa;	Khan Academy, seria Równowaga rynkowa	Z uwagi na niespójność materiału źródłowego (w którym jednocześnie stwierdzono, że w aukcjach weźmie udział 6 kupujących i podano ceny maksymalne dla 7 kupujących), dwie odpowiedzi są prawidłowe. Zakładając, że w aukcji weźmie udział Olek, odpowiedź B jest poprawna, ponieważ w omawianym wariantcie pierwszą książkę (tj. od Ani) kupi Olek, który jest w stanie przelicytować wszystkich innych zainteresowanych kupnem (ma najwyższą cenę maksymalną). Drugą książkę (od Basi) kupi Norbert, a trzecią (od Celiny) - Michał. Zakładając, że w aukcji nie weźmie udział Olek, odpowiedź A jest poprawna, ponieważ w omawianym wariantcie pierwszą książkę (tj. od Ani) kupi Norbert, który jest w stanie przelicytować wszystkich innych zainteresowanych kupnem (ma najwyższą cenę maksymalną). Drugą książkę (od Basi) kupi Michał, a trzecią (od Celiny) - Ludwik.
21.	B, C	wnioskowanie	równowaga rynkowa;	Khan Academy, seria Równowaga rynkowa	Z uwagi na niespójność materiału źródłowego (w którym jednocześnie stwierdzono, że w aukcjach weźmie udział 6 kupujących i podano ceny maksymalne dla 7 kupujących), dwie odpowiedzi są prawidłowe. Zakładając, że w aukcji weźmie udział Olek: <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedź B jest błędna, ponieważ przy cenie 14 zł tylko 3 osoby są gotowe sprzedać książkę, a aż 4 osoby chciałyby ją kupić. Tym samym popyt przewyższa podaż. • odpowiedź C jest poprawna, ponieważ cena równowagi to taka cena, przy której popyt równoważy podaż. Przy cenie 15 zł 3 osoby są gotowe sprzedać książkę (Ania, Basia, Celina). Jednocześnie 3 osoby są gotowe do kupna (Michał, Norbert, Olek). • odpowiedź D jest błędna, ponieważ przy cenie 16 zł aż 4 osoby są gotowe sprzedać książkę, a jedynie 2 osoby chciałyby ją kupić. Tym samym podaż przewyższa popyt. Zakładając, że w aukcji nie weźmie udział Olek, odpowiedź B jest poprawna, ponieważ przy cenie 14 zł 3 osoby są gotowe sprzedać książkę i 3 osoby są gotowe ją kupić.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
22.	C	selekcjonowanie	równowaga rynkowa;	materiał źródłowy;	<p>Odpowiedź A jest błędna, ponieważ w wariantach 1. zostaną sprzedane 3 książki, a w wariantach 2. - 4.</p> <p>Odpowiedź B jest błędna, ponieważ w wariantach 3. zostaną sprzedane 3 książki, a w wariantach 2. - 4.</p> <p>Odpowiedź C jest poprawna niezależnie od tego, czy w aukcji weźmie udział Olek czy nie weźmie w niej udziału. Jeśli Olek weźmie udział w aukcji, wtedy nadwyżka społeczna w wariantach 2. wyniesie 13 zł: w transakcji Olka z Danusią wyniesie 3 zł (19-16), Norberta z Celiną też wyniesie 3 zł (17-14), Michała z Basią też wyniesie 3 zł (15-12) i w transakcji Ludwika z Anią wyniesie 4 zł (14-10). Tymczasem w wariantach 1 i 3 nadwyżka społeczna wyniesie 15 zł. W wariantach 1 i 3 Danusia nie sprzedaje książki. W wariantach 2. "najdroższa" książka (tj. książka Danusi) została wystawiona na sprzedaż jako pierwsza, dzięki czemu mogła znaleźć nabywcę (Olka). Dzięki temu wszystkie 4 książki zostały sprzedane. Jeśli Olek nie weźmie udziału w aukcji, wtedy analogicznie do powyżej opisanego mechanizmu Kamil, Ludwik, Michał i Norbert kupią książki, generując łączną nadwyżkę społeczną w wysokości 7 zł (a w wariantach 1 i 3 nadwyżka wyniesie 10 zł).</p>
23.	A	porządkowanie	nadwyżka konsumenta/producenta; formy rynku (konkurencja doskonała, konkurencja monopolistyczna, oligopol, monopol) i ich wpływ na krzywe popytu/podaży, na punkt równowagi, na zysk ekonomiczny oraz na efektywność rynku;	Khan Academy, seria Doskonała konkurencja; Khan Academy, nagranie Podstawa monopolu; Khan Academy, nagranie Optymalizacja cenowa monopolisty; Khan Academy, seria Pomiędzy idealną konkurencją a monopolem	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ monopolista posiada narzędzia (w postaci możliwości ustalenia ceny sprzedaży) zmierzające do maksymalizacji jego nadwyżki (nadwyżki producenta). Maksymalizacja nadwyżki producenta przy ograniczonym poziomie łącznej nadwyżki społecznej (wyznaczonej przez krzywe popytu i krzywą krańcowych kosztów) prowadzi do minimalizacji nadwyżki konsumenta.
24.	C	wskazywanie zależności	nadwyżka konsumenta/producenta; wzrost gospodarczy (ruch określony dóbr, usług i płatności oraz obliczanie PKB metodą dochodową i wydatkową, składniki PKB, wpływ inflacji na PKB, PKB per capita, budżet państwa, ograniczenia w stosowaniu PKB);	Khan Academy, seria Konsument i nadwyżka producenta; Khan Academy, nagranie Składniki PKB;	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ przedmiotem sprzedaży były używane książki, w związku z czym PKB nie zmienia się w wyniku dokonania transakcji sprzedaży. Jednocześnie w poprzednich zadaniach wskazano, że w wyniku zawartych transakcji kupna-sprzedaży powstała nadwyżka społeczna.
25.	B	odtworzenie posiadanych informacji	sprzedaż poza lokalem przedsiębiorstwa; obowiązki sprzedawcy;	Vademecum konsumenta, Krzysztof Lehmann	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ prawo odstąpienia od umowy zawartej na odległość przysługuje konsumentowi tylko względem umowy zawartej z przedsiębiorcą. Zgodnie z treścią źródła, "W każdej umowie występują co najmniej dwie strony. Stronami umów w obrocie konsumenckim są ■ konsument; ■ przedsiębiorca". Tylko w odniesieniu do takich umów zawieranych na odległość obowiązuje prawo do odstąpienia od umowy.
26.	B	uogólnianie	przykłady stałych i dynamicznych strategii cenowych, okoliczności wpływające na strategię cenową);	Udacity, How to build a startup, https://classroom.udacity.com/courses/ep245/lessons/48730232/concepts/486356800923#	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, aukcja jest przykładem dynamicznej strategii cenowej.
27.	D	uogólnianie	grupa docelowa (charakterystyka grupy: potrzeby, korzyści, oczekiwania, otoczenie, profil klienta, wiele grup docelowych, rodzaje rynków i ich przykłady: istniejący, odnowiony, nowy, skopiowany, charakterystyka rynków, rynki jednostronne i wielostronne)	Udacity, How to build a startup, https://classroom.udacity.com/courses/ep245/lessons/48730232/concepts/486825980923#	Odpowiedź D jest poprawna, ponieważ Allegro jest przykładem serwisu z którego korzystają przynajmniej dwie grupy użytkowników: kupujący i sprzedający. Podobnie Google jest przykładem serwisu z którego korzystają co najmniej dwie grupy: reklamodawcy i internauci.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
28.	A	odtworzenie posiadanych informacji	grupa docelowa (charakterystyka grupy: potrzeby, korzyści, oczekiwania, otoczenie, profil klienta, wiele grup docelowych, rodzaje rynków i ich przykłady: istniejący, odnowiony, nowy, skopiowany, charakterystyka rynków, rynki jednostronne i wielostronne);	Udacity, How to build a startup, https://classroom.udacity.com/courses/ep245/lessons/48632907/concepts/487213890923#	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ rodzaje rynku zostały omówione jako element grupy docelowej.
29.	A	uogólnianie	strumienie przychodów (modele przychodów: sprzedaż produktu, opłata za użytkowanie, abonament, wypożyczanie, licencjonowanie, opłata za pośrednictwo, zarabianie na reklamach);	Udacity, How to build a startup, https://classroom.udacity.com/courses/ep245/lessons/48730232/concepts/486246720923#	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ cechą abonamentu jest opłata za ciągły dostęp do usługi. Odpowiedź B jest błędna, ponieważ cechą wypożyczenia jest opłata za czasowe korzystanie z danego egzemplarza towaru. Odpowiedź D jest błędna, ponieważ cechą opłaty za użytkowanie jest ustalenie jej wysokości proporcjonalnie do zużycia.
30.	B	wnioskowanie	obowiązki i prawa pracownika w różnych formach zatrudnienia: umowa o pracę, umowa-zlecenie, umowa o dzieło, samozatrudnienie;	Przekazy medialne;	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ od stycznia 2017 r. minimalna stawka godzinowa wzrosła z 12 zł brutto do 13 zł brutto.
31.	B	uogólnianie	rodzaje podatków;	KOSS cz. 2., s. 135-136.	Odpowiedź A jest błędna, ponieważ CIT to podatek dochodowy opłacany przez przedsiębiorstwa. Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ PIT to podatek dochodowy od osób fizycznych. Odpowiedź C jest błędna, ponieważ VAT to podatek ujęty w cenach towarów.
32.	B	wnioskowanie	stawki podatków PIT, CIT, VAT oraz sposób ich naliczania;	KOSS cz. 2., s. 136.; przekazy medialne;	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ kwota wolna od podatku wynosi dla najmniej zarabiających 6,6 tys. zł, czyli więcej niż zarobi Monika.
33.	C	uogólnianie	prawo (funkcje, podstawowe zasady, rodzaje prawa, źródła, hierarchia aktów prawnych, procedury przyjmowania konstytucji, umów międzynarodowych, ustaw, rozporządzeń, aktów prawa miejscowego);	PIP, Formy zatrudnienia	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "zatrudnienie niepracownicze – jest efektem zawarcia umowy prawa cywilnego (umowa-zlecenie, umowa o dzieło, umowa o świadczenie usług)."
34.	C	wykonywanie obliczeń	oferta banków: kredyty, lokaty, karty, rachunki osobiste, realizowanie transakcji;	NBPportal, System bankowy	Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ założona została lokata na 3 miesiące (tj. 1/4 roku). Z kolei oprocentowanie lokaty zostało podane w ujęciu rocznym.
35.	B	opisywanie	kryteria uznania za działalność ekonomii społecznej;	ekonomiaspoleczna.pl, Co to jest ekonomia społeczna?	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ przedsiębiorstwo społeczne może generować zyski, przy czym powinno je dystrybuować w ograniczonym zakresie (przede wszystkim powinno je przeznaczać na dalszą działalność - reinwestować).
36.	A	opisywanie	kryteria uznania za działalność ekonomii społecznej;	ekonomiaspoleczna.pl, Co to jest ekonomia społeczna?	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ istnienie choćby nielicznego płatnego personelu jest jednym z kryteriów ekonomii społecznej.
37.	B	opisywanie	kryteria uznania za działalność ekonomii społecznej; przykłady działań przedsiębiorczości społecznej;	ekonomiaspoleczna.pl, Co to jest ekonomia społeczna?	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ spółdzielnia socjalna "Tajemniczy Ogród" jest przykładem podmiotu ekonomii społecznej niespełniającego kryteriów opisanych w poleceniu.
38.	A	odtworzenie posiadanych informacji	cele przedsiębiorczości społecznej; przykłady działań przedsiębiorczości społecznej;	ekonomiaspoleczna.pl, Inowrocław – Flandria	Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Misją „Flandrii” jest ochrona zdrowia członków stowarzyszenia, zwiększenie dostępności usług medycznych, profesjonalna opieka pielęgniarska."

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
39.	B	porządkowanie	formy prawne prowadzenia działalności przedsiębiorczości społecznej (fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie, spółdzielnie socjalne, centra integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych);	ekonomiaspoleczna.pl, Podmioty ekonomii społecznej	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, orientacyjne liczby poszczególnych rodzajów podmiotów ekonomii społecznej to: Organizacje pozarządowe (fundacje i stowarzyszenia) - ok. 16 000, Spółdzielnie - ok. 12 000, Spółdzielnie socjalne - ok. 350, Centra Integracji Społecznej (CIS) - ok. 70, Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ) - ok. 60, Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych (TUW) - ok. 9.
40.	D	uogólnianie	zasady ustrojowe i przejawy ich realizacji;	KOSS cz. 2., s. 7.	Odpowiedź D jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, zasada społeczeństwa obywatelskiego "potwierdza wolność tworzenia przez obywateli różnego rodzaju zrzeszeń i swobodę działania środków społecznego przekazu."